

Det handlar om trovärdighet

Att högtidlighålla historiska händelser kan vara tvetydigt. Det kan tjäna som en påminnelse om vad som en gång skedde och om en utveckling fram till nu. Men om det inte blir ett avstamp mot framtiden är det samtidigt meningslöst. Att minnas något som skedde för 500 år sedan har sina fallgropar om vi inte står stadigt rotade i ett nu med kompassnålen mot framtiden. Kyrkan, gemenskapen i Kristi kropp, ska som bekant alltid reformeras, ecclesia semper reformanda est. Och det är förknippat med både motstånd och maktförlust. Vi vill kanske förändring men helst inte på vår egen bekostnad!

Alla kyrkliga institutionella reformer medför också en dogmutveckling. När trons innehåll ska uppdateras utifrån såväl teologisk forskning som ett *sensus fidelium*, de troendes samsyn, är status quo bekvämast. Också i reformatoriska sammanhang kan det hetta till. Traditionen, vår nedärvda tro och denna tros innehåll, har alltid varit i förvandling, annars hade den vid det här laget hamnat i en monter på ett museum.

John Henry Newman, 1801-1899, är känd för den pregnant satsen "... here below to live is to change, and to be perfect is to have changed often" som återfinns i skriften *Essay on the Development of Christian Doctrine* från 1845. Newmans syn på läroutvecklingen är både modern och dynamisk. Han hävdar att Guds uppenbarelse avslöjas alltmer i gemenskapens mitt under tidens gång. Han ansåg att för att förstå en betydelsefull och meningsbärande idé så måste den förändras för att förbli densamma, det vill säga för att bevara sin ursprungliga, subversiva kraft.

Visst ska vi gå tillbaka till källorna för att hitta dynamiken i det kristna budskapet, men det är bara vi som le-

ver nu som bäst kan tolka den kristna läran för vår samtid. Kyrkliga strukturer behöver reformeras i ekumenisk anda för att världen ska tro. Men världen ropar också på mening och hopp. Då måste vi våga en dekonstruktion av de trons tankebyggnader som vi fogat ihop under århundraden. Vi ska inte radera utan att bygga nytt och här behövs mycket öppenhet, kreativitet och sann ödmjukhet för att formulera ett budskap för vår egen tid där minnet av den subversiva eskatologin kan få ta form i vår mitt.

En reform av den kristna läran kan med fördel grundas i den klassiska formuleringen "enhet i det nödvändiga, frihet i det som inte är nödvändigt, och kärlek i allt". Den tillskrivs både Augustinus och Rupertus Meldenius och det är mer än tusen år mellan dem, så den verkar vara gångbar! Kanske den viktigaste reformen ändå är att påminna sig själv att tron handlar om tilliten till livet och ett förhållningssätt mot mina medmänniskor snarare än ett försanthållande av en rad läroutsagor.

Till sist är det ändå trovärdigheten hos den levande kristna gemenskapen som alla reformer handlar om. En konflikt som funnits med i kyr-

kans hela historia är motsättningen mellan ett statiskt, institutionellt och juridiskt synsätt på kyrkan och ett dynamiskt och kontextuellt. I de kristna gemenskapernas begynnelse litade man på att den heliga Anden ledde kyrkan. Strukturerna var därför enkla och cirkelformade, alla medlemmarna befann sig i kyrkans mitt. Varje döpt person, man som kvinna, var en myndig kristen. Det är alltid med tiden som ämbetsbärare får makt och tolkningsföreträde och det allmänna prästadömet åsidosätts – för att inte tala om den heliga Anden! Newman hade varit särskilt engagerad i frågor som berörde en dynamisk kyrkostruktur, samvetsfrihet, den teologiska forskningens frihet, påvens ofelbarhet, som han motsatte sig, och lekfolkets roll i kyrkan. Han hävdade att varje döpt person hade tagit emot sanningens ande och att det därför skulle råda ett slags ömsesidighet mellan hierarkin och de troende när läran formulerades.

All äkta reform börjar med att vi mottar Anden i den riktning hon vill blåsa utan att söka upp första bästa vindskydd för läran!

SR MADELEINE FREDELL OP